A°. 1874 N°. 10.

PUBLICATIE-BLAD.

VERORDENING,

houdende bepalingen omtrent het gesticht voor krankzinnigen op Curaçao.

IN NAAM DES KONINGS!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelyk is, de herstelling van krankzinnigen door eene spoedige geneeskundige behandeling in een daartoe ingerigt gesticht te bevorderen, en de noodige voorzieningen te treffen, ten einde dit doel te vereenigen met eene behoorlyke waarneming van de zakelyke belangen der krankzinnigen en met den eisch tot bescherming der persoonlyke vryheid;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

§ 1. *Van het gesticht tot opneming en verpleging van krankzinnigen.*

Art. 1.

Het van Gouvernementswege op Curaçao bestaande gesticht tot opneming en verpleging van krankzinnigen strekt niet alleen, om dezen van de maatschappy af te zonderen, maar bepaaldelyk ook, om als geneeskundige inrigting hunne herstelling te bevorderen.

Krankzinnigen, die door de lepra zyn aangetast, worden in dat gesticht niet toegelaten.

Onvermogende krankzinnigen worden daarin op kosten der koloniale kas verpleegd.

Art. 2.

Het gesticht is en blyft onderworpen aan het oppertoezigt van het Koloniaal Bestuur, dat zich, telkens wanneer het dit dienstig oordeelt, door plaatselyk onderzoek overtuigt, of het gesticht nog aan zyne bestemming beantwoordt.

Art. 3.

De Procureur-Generaal bezoekt het gesticht, na kennisgeving aan de directie en den geneesheer, minstens eenmaal in de drie maanden, om na te gaan, of niemand wederregtelyk daarin opgenomen is of teruggehouden wordt, en of de krankzinnigen behoorlyk worden behandeld.

Te dien einde wordt hem van elke opneming in en ontslag uit het gesticht, binnen 24 uren na het bewerkstelligen daarvan, door de directie kennis gegeven, met vermelding van de aanleiding tot het ontslag en, wanneer dit op eene hiertoe strekkende aanvraag plaats had, van dengene, die de aanvraag heeft gedaan.

Art. 4.

De Procureur-Generaal en het lid of plaatsvervangend lid van den geneeskundigen raad, dat hem by zyne bezoeken vergezelt, volgens art. 16 der verordening regelende het van overheidswege te houden toezigt over den toestand der openbare gezondheid in de kolonie, deelen de opmerkingen, tot welke hunne bevinding hen leidt, voor zoover die daartoe geschikt zyn, mede aan de directie en den geneesheer van het gesticht.

Zy doen voorts aan den Gouverneur verslag van hunne bevinding, van de gedane mededeeling en hare uitwerking en van de maatregelen, die zy, rekening houdende met de hiervoor beschikbare middelen, wenschelyk achten ter bevordering eener doorgaande verbetering van het gesticht.

Dit verslag wordt door den Gouverneur in handen gesteld van den geneeskundigen raad ter kennisneming, of tot het doen van zoodanige voorstellen, als deze zal meenen te behooren.

Art. 5.

De directie en de geneesheer zyn verpligt alle inlichtingen te geven en alle in hunne magt staande maatregelen te nemen, door welke de bereiking van het oogmerk der voormelde bezoeken kan worden bevorderd.

Art. 6.

De directie doet jaarlyks aan den Gouverneur een beredeneerd statistisch verslag omtrent het gesticht en de daarin verpleegde personen.

§ 2. *Van de opneming en het verblyf van krankzinnigen in het gesticht.*

Art. 7.

Wanneer er ten gevolge van krankzinnigheid van iemand, die niet uit dien hoofde onder curatele is gesteld, noodzakelykheid ontstaat, om onverwyld in zyne afzondering en verpleging te voorzien, kan door zyn echtgenoot, door dengene, die eenig wettelyk toezigt over hem uitoefent, of door een zyner bloedverwanten of aangehuwden aan den Voorzitter van het Hof van Justitie magtiging worden verzocht om hem voorloopig in het gesticht te doen opnemen.

Dit verzoek kan, by ontstentenis of by het stilzitten der genoemde personen, door het Openbaar Ministerie worden gedaan, hetwelk daar-

toe verpligt is, wanneer het eene onverwylde voorziening in het belang der openbare orde of ter voorkoming van ongelukken dienstig oordeelt, in welk geval het ook zelf by voorbaat, in afwachting der reeds verzochte of zoodra mogelyk te verzoeken magtiging, de voorloopige opneming in het gesticht by bevelschrift kan gelasten.

Art. 8.

Elke niet onder curatele gestelde meerderjarige, wiens zielstoestand zyne verpleging in het gesticht wenschelyk maakt, kan voor zich zelven de bedoelde magtiging aan den Voorzitter verzoeken.

Art. 9.

Het verzoek van belanghebbenden geschiedt by verzoekschrift, onderteekend door een praktizyn, dat van het Openbaar Ministerie by schriftelyk rekwisitoir.

Het vermeldt zoo na mogelyk den naam, de voornamen, den ouderdom, den staat, het beroep en de woonplaats van hem, wien het verzoek geldt, en de godsdienstige gezindte, waartoe hy behoort; voorts welke de feiten en omstandigheden zyn, die zyn zielstoestand kenmerken; in hoever ze alleen door den verzoeker zelven, dan wel ook of alleen door andere, met name te noemen personen waargenomen zyn; hoe lang zy reeds en op welk tydstip zy het laatst waargenomen zyn; of, en zoo ja, waar en hoelang degene, wien het verzoek geldt, reeds vroeger wegens krankzinnigheid is verpleegd geworden; of hy al dan niet voor zich zelven of voor anderen gevaarlyk is, mitsgaders alle verdere byzonderheden, welke met zyn zielstoestand in verband staan.

Indien er authentieke of onderhandsche stukken aanwezig zyn, waardoor dit een en ander geheel of ten deele kan worden bevestigd, worden die zooveel mogelyk by het verzoekschrift of het rekwisitoir gevoegd. Daarby wordt tevens overgelegd eene schriftelyke verklaring van een bevoegden geneeskundige, die den in het vorige lid bedoelden persoon herhaaldelyk, doch de laatste maal niet langer dan zeven dagen vóór den dag der indiening van het verzoekschrift of het rekwisitoir, heeft onderzocht. Deze verklaring is gedagteekend en onderteekend en behelst eene naauwkeurige chronologische vermelding der door den geneeskundige zelven, by elk door hem gehouden onderzoek, waargenomen feiten en omstandigheden, waaruit hy tot het bestaan van krankzinnigheid meent te moeten besluiten: voorts eene bepaalde aanduiding van de soort dier krankzinnigheid en van hare vermoedelyke oorzaken, en eindelyk eene afzonderlyke opgave der ter zake betrekkelyke feiten en omstandigheden, welke de geneeskundige van andere met name te noemen personen mogt hebben vernomen.

Art. 10.

Wanneer de Voorzitter, na het Openbaar Ministerie, ingeval het verzoek van belanghebbenden uitgaat, te hebben gehoord, van oordeel is, dat de geneeskundige verklaring, in verband met het verzoekschrift of rekwisitoir en met de daarby gevoegde stukken, zoo die er zyn, de verzochte magtiging voldoende wettigt, wordt deze door hem verleend.

Oordeelt hy echter, dat zy niet voldoende is gewettigd, zoo verklaart hy dit op het verzoekschrift of rekwisitoir en brengt het zoodra mogelyk ter kennis van het Hof van Justitie, dat daarop volgens de voorschriften van dit artikel beschikt.

De beschikking van den Voorzitter of van het Hof kan na verloop van 14 dagen niet meer ten uitvoer worden gelegd.

Art. 11.

De geneesheer van het gesticht houdt, gedurende de eerste vier weken na den dag der opneming, dagelyks aanteekening van de slotsom zyner waarnemingen by den lyder.

Binnen drie dagen na dit tydsverloop overhandigt hy een omstandig verslag van zyne bevinding aan het Openbaar Ministerie en beantwoordt daarby tevens bepaaldelyk de vraag, of de zielstoestand des lyders zoodanig is, dat hy diens verdere verpleging in het gesticht tot zyn herstel, of in het belang der openbare orde, of ter voorkoming van ongelukken nuttig of noodzakelyk acht.

Art. 12

Uiterlyk binnen zes weken na de dagteekening der beschikking van den Voorzitter of van het Hof wordt dit verslag met een nader rekwisitoir door het Openbaar Ministerie overgelegd aan het Hof, hetwelk daarop magtiging kan verleenen, om den lyder in het gesticht te doen verblyven gedurende een bepaalden, doch den termyn van één jaar niet te boven gaanden proeftyd.

Art. 13.

Het Hof kan deze magtiging verleenen zoodra het van oordeel is, dat het verslag van den geneesheer genoegzamen grond daartoe oplevert.

In geval van twyfel staat het aan het Hof vry, om zoodanige op het eiland Curaçao, woonachtige of verblyf houdende personen voor zich te doen oproepen, welke nadere opheldering omtrent den tegenwoordigen of ook den vroegeren zielstoestand des lyders kunnen geven. Die personen worden opgeroepen door het Openbaar Ministerie en, in tegenwoordigheid van dit laatste, in raadkamer onder eede gehoord, met inachtneming der bepalingen van den derden titel van het vierde boek van het Burgerlyk Wetboek.

By niet verschyning na behoorlyke oproeping en zonder voldoende redenen van verschooning, vervallen zy in eene geldboete van *f* 25 en staan voor den gewonen strafregter teregt. Een afschrift van het proces-verbaal hunner niet verschyning wordt te dien einde aan den bevoegden Ambtenaar van het Openbaar Ministerie toegezonden.

Art. 14.

Wanneer de krankzinnige in den loop van den proeftyd niet herstelt overhandigt de geneesheer van het gesticht, tusschen den tienden en zesden dag vóór het einde daarvan, eene met redenen omkleede verklaring omtrent zyn zielstoestand aan het Openbaar Ministerie.

Deze verklaring wordt vóór het einde van den proeftyd met bygevoegd rekwisitoir door het Openbaar Ministerie aan het Hof overge-

legd, hetwelk daarop, behoudens de bevoegdheid in art. 13 lid 2 vermeld, een tweeden bepaalden proeftyd, den termyn van één jaar niet te boven gaande, kan toestaan.

Wanneer ook gedurende dien tweeden proeftyd geene herstelling plaats heeft, kan nog eenmaal op dezelfde wyze worden gehandeld.

Art. 15.

Na verloop van den derden proeftyd wordt de meerderjarige krankzinnige, indien daartoe termen zyn, onder curatele gesteld op de wyze en met zoodanige gevolgen, als bepaald is in den zeventienden titel van het eerste boek van het Burgerlyk Wetboek, en geldt voor den minderjarigen krankzinnige de slotbepaling van dien titel.

Echter kan, in geval van noodzakelykheid, met in achtneming van het eerste en tweede lid van art. 14, door het Hof magtiging worden verleend, om het verblyf van den krankzinnige in het gesticht te doen voortduren tot nadere voorziening daaromtrent, naar aanleiding der in het vorige lid van dit artikel bedoelde bepalingen.

Art. 16.

Van de opneming eens krankzinnigen in het gesticht, krachtens beschikking op rekwisitoir, wordt door het Openbaar Ministerie kennis gegeven aan zyn echtgenoot, aan dengene, die eenig wettelyk toezigt over hem uitoefent, of aan een zyner naaste bekende bloedverwanten of aangehuwden.

Van iedere verlenging van zyn verblyf in het gesticht volgens de artt. 12, 14 en 15 lid 2 geschiedt gelyke kennisgeving aan den belanghebbende, die zyne opneming heeft verzocht, of, by gebreke van dezen, aan een der in het vorige lid van dit artikel vermelde personen.

§ 3. *Van het ontslag van in het gesticht opgenomen personen.*

Art. 17.

Geene regterlyke beschikking is noodig, om een in het gesticht opgenomen persoon daaruit te ontslaan.

Zoodra de geneesheer van het gesticht by zoodanigen persoon geene sporen van krankzinnigheid aantreft, of bevindt, dat zyne herstelling genoegzaam is gevorderd, om verdere verpleging onnoodig te doen zyn, verklaart hy dit in het register, by art. 24 vermeld, en wordt het ontslag door de directie van het gesticht bewerkstelligd in overleg met het Openbaar Ministerie en, zoo mogelyk, na kennisgeving aan den belanghebbende, die zyne opneming heeft verzocht, of, by gebreke van dezen, aan een der in het eerste lid van art. 16 vermelde personen.

Wanneer de verklaring van den geneesheer iemand betreft, die zelf zyne opneming verzocht heeft, ontslaat hem de directie zonder verderen vorm terstond.

Art. 18.

Indien een der termynen, by de artt. 12 en 14 vermeld, verstrykt, zonder dat by het Hof een nader rekwisitoir is ingediend, gelast het

Openbaar Ministerie onverwyld by bevelschrift de in vryheid stelling, tenzy die, volgens verklaring van den geneesheer van het gesticht, niet kan plaats hebben zonder gevaar voor de openbare orde of vrees voor ongelukken, in welk geval het Openbaar Ministerie verpligt is, om zoodra mogelyk, overeenkomstig de bepalingen der artt. 9 en 10, hernieuwde magtiging tot het doen opnemen des krankzinnigen te rekwireren. Daarna zyn wederom de artt. 11 tot en met 16 van toepassing.

Art. 19.

Wanneer de Procureur-Generaal bevindt, dat iemand op eene onwettige wyze in het gesticht opgenomen is of teruggehouden wordt, doet hy hem terstond in vryheid stellen, onverminderd de toepassing van straf, zoo daartoe termen zyn.

Art. 20.

Zy, die volgens het eerste lid van art. 7 bevoegd zyn de magtiging tot het doen opnemen in het gesticht te verzoeken, kunnen by de directie schriftelyk, met opgave van gronden, aanvraag doen om ontslag. Wanneer daarop de geneesheer van het gesticht verklaart, dat het ontslag niet kan plaats hebben zonder gevaar voor de openbare orde of vrees voor ongelukken, stelt de directie die verklaring, welke met redenen moet omkleed zyn, dadelyk in handen van het Openbaar Ministerie, op welks rekwisitoir het Hof kan bevelen, dat het ontslag niet zal worden verleend, zoolang, binnen den termyn by de laatste magtiging voor het verblyf in het gesticht bepaald, de bedoelde redenen van gevaar of vrees blyven bestaan.

Dit bevelschrift wordt door het Openbaar Ministerie aan de directie ter opvolging toegezonden.

Art. 21.

Geen ontslag uit het gesticht mag plaats hebben hangende de beraadslagingen van den Voorzitter of van het Hof op een der rekwisitoiren, bedoeld by de artt. 10, 12, 14, 15 lid 2, 18 en 20.

§ 4. *Van het beheer der goederen en de waarneming der belangen van in het gesticht opgenomen personen.*

Art. 22.

Indien er noodzakelykheid bestaat, om in het geheel of gedeeltelyk beheer der goederen van iemand, die in het gesticht is opgenomen, of in eenige waarneming zyner belangen te voorzien, benoemt de Regter, op verzoek der in het eerste lid van art. 7 vermelde personen of van andere belanghebbenden, en op de conclusien van het Openbaar Ministerie, een provisionelen bewindvoerder.

By gebreke of by het stilzitten van die personen of belanghebbenden is het Openbaar Ministerie tot dat verzoek bevoegd.

De vrouw kan tot provisionele bewindvoerster over de goederen of belangen van haren man benoemd worden.

Art. 23.

De bewindvoerder verrigt geene andere daden, dan van zuiver beheer, tenzy met magtiging van den regter. Deze magtiging wordt slechts verleend om gewigtige redenen en op de conclusien van het Openbaar Ministerie, na verhoor of behoorlyke oproeping van den echtgenoot van den opgenomen persoon en van zyne naaste, mannelyke, meerderjarige en binnen de Kolonie woonachtige bloedverwanten of aangehuwden, zoo mogelyk ten getale van vier uit zyne vaderlyke en moederlyke lyn gekozen.

De echtgenoot en de bloedverwanten of aangehuwden worden op last van den regter van wege den verzoeker der magtiging opgeroepen. Voor zoover zy op andere eilanden der Kolonie woonachtig zyn of zich bevinden, dan waar de Regter, aan wien het verzoek is gerigt, is gevestigd, en hun verhoor door den regter noodzakelyk wordt geacht, kan dit aan den Kantonregter hunner woon- of verblyfplaats worden opgedragen, die vervolgens het proces-verbaal van hun verhoor of van hunne niet verschyning doet toekomen aan den regter, van wien de opdragt uitging.

Het laatste lid van art. 13 is by dit artikel van toepassing.

§ 5. *Slotbepalingen.*

Art. 24.

Iedere in het gesticht opgenomen persoon wordt terstond by zyne opneming ingeschreven in een aldaar aanwezig register, hetwelk is ingerigt en wordt bygehouden overeenkomstig het by deze verordening gevoegde model. Het wordt door den Kantonregter op elke bladzyde genummerd en geparafeerd en door den Procureur-Generaal, telkens wanneer hy het gesticht bezoekt, met het hem vergezellende lid of plaatsvervangend lid van den geneeskundigen raad voor gezien geteekend.

Art. 25.

De beschikkingen van den Voorzitter en van het Hof, genomen naar aanleiding der artt. 10, 12, 14, 15 lid 2, 18, en 20, mitsgaders alle daartoe betrekkelyke stukken, zyn vry van zegel en leges.

Van die beschikkingen heeft geene uitspraak, noch beteekening plaats. Zy worden op het verzoekschrift of het rekwisitoir gesteld en zyn dadelyk uitvoerbaar op de minuut.

Art. 26.

In geval van ten uitvoer legging op de minuut wordt de beschikking door de zorg der directie van het gesticht geheel overgeschreven in het register bedoeld by art. 24, onder verpligting van tevens eene expeditie der beschikking, welke zoodra mogelyk door den Griffier op verzoek van den belanghebbende of van het Openbaar Ministerie wordt afgegeven, aan het register te hechten.

Indien de ten uitvoer legging niet plaats heeft op de minuut, geschiedt de overhandiging der expeditie gelyktydig met haar en wordt hiervan melding gemaakt in het register en de expeditie daaraan gehecht.

Dezelfde bepalingen gelden voor de ten uitvoer legging der bevelschriften van het Openbaar Ministerie, vermeld in de artt. 7 en 18.

Art. 27.

By de opneming van hen, wier plaatsing in een gesticht, krachtens de artt. 504, 505 en 512 van het Burgerlyk Wetboek door den Regter is bevolen, moeten de voorschriften van het vorige artikel worden opgevolgd.

Art. 28.

Overtreding van de bepalingen der artt. 3 lid 2, 11, 14 lid 1 en 3, 15 lid 2, 17 lid 2 en 3, 20 lid 1, 21, 24, 26, 27, 31 en 32, door de directie of den geneesheer van het gesticht, wordt gestraft met eene geldboete van *f* 10 tot *f* 100, onverminderd de toepassing van elders bedreigde straffen, zoo daartoe termen zyn.

Art. 29.

Een reglement van toezigt over en bestuur van het krankzinnigen gesticht, een tarief der kosten van verpleging en eene instructie voor de directie en den geneesheer worden door den Gouverneur by Besluit vastgesteld.

§ 6, *Overgangsbepalingen.*

Art. 30.

De bestaande bewaarplaats voor krankzinnigen op het Rif is met het in werking treden dezer verordening als krankzinnigenhuis opgeheven.

De op dat tydstip daar nog aanwezige krankzinnigen worden zoodra mogelyk overgebragt naar het gesticht.

Art. 31.

De aldus overgebragte krankzinnigen en die, welke zich by het in werking treden dezer verordening reeds in het gesticht bevinden, worden terstond ingeschreven in het register, by art. 24 vermeld.

Art. 32.

Met uitzondering van de artt. 7, 8, 9, 10, 16 lid 1 en 19 (voor wat de opneming in het gesticht betreft), zyn de bepalingen dezer verordening ook ten hunnen aanzien van toepassing voor zoover zy niet reeds wegens krankzinnigheid onder curatele zyn gesteld.

Dit geldt evenwel van de artt. 11, 12, 13, 14, 15 lid 2, 16 lid 2, 18 en 19 (voor wat de terughouding in het gesticht betreft) slechts in zoover, als de by de artt. 12 en 14 genoemde termynen, gerekend van af het tydstip, waarop de bedoelde krankzinnigen in de bewaarplaats op het Rif of in het gesticht werden opgenomen, niet reeds verstreken zyn aan het einde van den in art. 33 aangewezen dag.

De termyn, welke dan nog niet is verstreken, doch geene volle acht weken daarna meer te loopen heeft, wordt verlengd met hetgeen aan deze volle acht weken ontbreekt.

Wanneer, naar bovenstaande wyze van berekening, het verzoek om magtiging, vermeld in art. 12 nog van toepassing blykt, nemen de vier weken, waarvan in art. 11 wordt gesproken een aanvang na afloop der tweede week, volgende op den in art. 33 aangewezen dag.

Wanneer naar dezelfde wyze van berekening, de krankzinnige aan

het einde van laatstgemelden dag reeds den tyd van het derde proefjaar, bedoeld by art. 14 lid 3, mogt hebben volbragt, kan hy zonder regterlyke magtiging in het gesticht verpleegd blyven, tot aan de nadere voorziening, by art. 15 lid 2 vermeld.

Art. 33.

Uiterlyk op den veertienden dag na het in werking treden dezer verordening wordt door de directie van het gesticht aan den Procureur-Generaal eene lyst toegezonden, houdende, zoo na mogelyk, opgave van naam, voornaam, ouderdom, staat, beroep en woonplaats der krankzinnigen, waarvan in de drie laatste artikelen wordt gesproken, en van de godsdienstige gezindte, waartoe zy behooren, met naauwkeurige vermelding op welk tydstip zy in de bewaarplaats op het Rif of in het gesticht werden opgenomen en of zy al dan niet wegens krankzinnigheid onder curatele gesteld en van eenen curator en toezienden curator voorzien zyn.

Art. 34.

Alle vóór het in werking treden dezer verordening geldende bepalingen voor de bewaarplaats op het Rif, als krankzinnigenhuis beschouwd, zyn vervallen.

Gegeven te Curaçao den 30 October 1873.

H. F. G. WAGNER.

De Gouvernements Secretaris,
W. B. MELLINK.

Uitgegeven den 7 Maart 1874.
De Gouvernements Secretaris,
W. B. MELLINK.

***REGISTER**, gehouden ter voldoening a… …lingen der Verordening houdende bepalingen omtrent het gesticht … …zinnigen op Curaçao.*

Volg-nummer.	Naam, voornamen, ouderdom, staat, beroep en woonplaats van den opgenomen persoon, en godsdienstige gezindte, waartoe hy behoort.	Naam, voornamen, ouderdom, beroep en woonplaats van den belanghebbende, die de magtiging tot voorloopige opneming verzocht heeft, op aanduiding van het Openbaar Ministerie op welks rekwisitoir zy verleend is.	Afschrift of vermelding der beschikkingen en bevelschriften, overeenkomstig de bepalingen der artt. 26 en 27 der aan het hoofd van dit register vermelde verordening.	Dagteekening der regterlyke magtiging tot voorloopige opneming en van die tot verlenging van het verblyf in het gesticht.	Dag… der … opne… tens … van … baar … of kra… terlyk… king … nisge… van d… recti… gestic… Proc…	Dagteekening van het verloop der termynen voor welke het verblyf in het gesticht by regterlyke beschikking is toegestaan.	Verklaring van den geneesheer van het gesticht, bedoeld by art. 17 der aan het hoofd van dit register vermelde verordening.	Dagteekening van het ontslag uit het gesticht, vermelding van de aanleiding daartoe en van den toestand, waarin de ontslagene tydens het verlaten van het gesticht verkeert, en dagteekening der kennisgeving van het ontslag door de directie aan den Procureur-Generaal.	Vermelding van het ten opzigte van iederen opgenomen persoon verder voorgevallene volgens de bepalingen van de artt. 17 tot en met 20 der aan het hoofd van dit register vermelde verordening.	AANMERKINGEN.